

V kongresu se obeta vroča debata radi nevtralne postave

Washington, D. C. — Splošno se govori, da namerava predsednik Roosevelt sklicati kongres k izrednemu zasedanju, da spremeni nevtralno postavu Zed. držav v toliko, da bomo lahko prodajali orožje in municijo vsakega, kdor pride sam iskat in plača v gotovini. Mnogo se ugiblje, če bo kongres pri volji spremeni nevtralno postavu po želji predstavnika ali ne. Senator Borah, republikanec iz države Idaho, je obljubil, da bo vroča debata glede tega. Borah se je izjavil, da se kongres ne bo preneglil in bo dobro preštudiral vso stvar. Nadalje je Borah rekel, da je program administracije tak, da bi se zapletle Zed. države v vojno, če bi se izpeljal.

Toliko je gotovo, da bo Roosevelt sklical kongres, toda natančnejšega dneva še ni določil. Senator Borah je mnenja, da bodo postale Zed. države v evropskem konfliktu pristranske, če se bo spremenila nevtralna postava, ker bi bilo s tem pomagano samo Angliji in Franciji, ki edini morata do ameriških pristanišč po orožje.

Irska simpatizira z Anglijo

Cork, Irska. — Med irskim narodom se danes vidi nekaj več simpatije za Anglijo kot v zadnji svetovni vojni. V zadnji svetovni vojni so bili Nemci precej simpatični Ircom in so nemške podmornice lahko dobivale v irskih pristaniščih živila in druge potrebščine. Tudi razne vesti o gibanju angleških bojnih ladij so Nemci dobivali od Ircev. Zdaj je pa zavel drug veter in Nemci se niti izkrcati ne smejo na irski obali. Kar je bilo Nemcev na Irskem so dobili ukaz, da morajo iz dežele. Irska se sicer ne pripravlja za vojno, vendar je pa dobro pripravljena za obrambo.

Še ga bomo pili!

Columbus, O. — Tudi če nemške podmornice potapljaajo ladje v Atlantiku, tudi če bo Varšava padla in dežujejo bombe nad evropska mesta, žejni državljani v Ohio bodo vseeno lahko kupili fin Scotch whisky v državnih trgovinah. Tako se je izjavil likerski direktor Taylor, ki pravi, da je dovolj zaloge tega žganja in se ni bati, da bi ga radi evropske vojne zmanjkalo. Toda založiti se ne bo mogel nihče s tem žganjem, da bi potem navijal cene. Vsakdo ga lahko dobi samo toliko, kot ga je sicer vedno naročal.

TURČJA NE GRE V VOJNO

Ankara, Turčija. — K zasedanju se je zbrala turška narodna skupščina, ki je izjavila, da Turška ne bo šla v vojno, da bo pa na paznji, kaj bo naredila Italija v Sredozemlju. Skupščina je izjavila upanje, da bodo vojskujoči narodi pustili Turčijo v miru.

Zadušnica

Jutri ob šestih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojnim Antonom Gačnik v spomin osme obletnice smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Važna seja

Članice društva sv. Cecilije št. 37 SDZ imajo danes zvečer ob 7:30 važno sejo.

Balkanske države igrajo danes zelo važno vlogo

London, Anglija. — Male balkanske "državice," ki so bile še do nedavno skoro brez pomena v očeh svetovnih velesil, so naenkrat postale zelo važne. Za naklonjenost teh držav se danes tepe v diplomatski vojni Nemčija in demokratske države. Angleška diplomacija kot nemška sta noč in dan na delu, da bi pridobili naklonjenost teh držav. Razlika je samo ta, da bi jih Nemčija rada pridobila, da bi šle za njo v vojno, Anglija bi pa rada videla, da bi ostale nevtralne.

Sicer je pravilo v vsaki vojni, da kadar stopijo generali v akcijo, se morajo vvesti diplomati v zadnjo klop. Danes to pravilo ne velja, ker odkar je izbruhnila vojna, so diplomati v akciji vse od Budimpešte pa doli do Aten. Angleška politika na Balkanu.

Trajnega miru ne more biti, dokler ne izgine s sveta nacizem, pravi angleški minister

London, 12. sept. — Anthony Eden, bivši angleški minister zunanjih zadev, ki je bil odstavljen samo radi svojega velikega sovraštva napram Hitlerju in ki je zdaj tajnik angleških dominionov, je imel radio govor, v katerem je povedal širnemu svetu, da v Evropi ne more biti trajnega miru, dokler ne bo strt nacizem.

Prve angleške čete so dospele v Francijo, toda njih število je za enkrat še tajnost

London, Anglija. — Angleško informacijsko ministerstvo, ki je izjavilo, da se Anglija ne bo pogajala z nemško vlado, dokler isti načeljuje Hitler, je danes dovolilo časopisju, da poroča dohod prvih angleških čet v Francijo. Pred izbruhom vojne je Nemčija grozila, da ne bo noben angleški transport došel v Francijo. Vidi se, da so bile nemške gro-

že danes za tem, da ostanejo balkanske države nevtralne. Angleškim interesom boljše služi, da ostanejo te države nevtralne, kot pa če bi jim šle faktično na pomoč z orožjem. V zadnjem slučaju bi morala Anglija seči globoko v žep in plačati za pomoč, tako pa jo ne stane nič. Anglija računa, da je zanjo celo boljše, če te države tudi prodajajo Nemčiji sirov material, kot pa če bi Nemčija te države okupirala, kakor je storila s Češko, Šlezijo in Poljsko.

Če ostanejo balkanske države nevtralne, bodo služile nekoč kot močan zid v nadaljni nemški ekspanziji in nadvladi v Evropi. Sicer pa tudi Italija rada vidi, da ostanejo balkanske države nevtralne, ker ne mara, da bi dobila Nemčija preveliko moč doli na jugu.

in ž njim vse, kar zagovarja uničenje in krutost. To je zdaj cilj, ki ne dovoljuje nobenega kompromisa. Eden je izjavil, da za Anglijo zdaj ni nobene poti več nazaj. Zato so pa Angleži pripravljeni na dolgo vojno, ki se mora izvojevati do konca, ki bo počistila svet hitlerizma in vse, kar hitlerizem propagira.

Številno angleških čet v Franciji ni znano, toda sodi se, da je bilo poslanih tje najmanj 32 divizij, to je kakih 300.000 mož. Leta 1914 ob izbruhu svetovne vojne, je bila poslana Anglija v začetku samo trinajst divizij. Iz tega je razvidno, da sta Anglija in Francija trdno odločeni napraviti konec hitlerizmu.

16 LADIJ DO ZDAJ POTOPLJENIH

London. — Nemške podmornice so potopile do danes vsega skupaj 16 ladij zaveznikom in sicer 15 angleških in eno francosko. Skoro ni dneva, da ne bi bila poslana kaka angleška ladja na dnu morja.

Za čitalnico

Krožek št. 6 Progresivnih Slovenk je daroval \$3.00 za Slovensko narodno čitalnico. Odbor se krožku zelo zahvaljuje in pričakuje tudi od drugih društev enakega odziva.

JEZIK ZA ZOBMI, PRAVI MUSSOLINI

Rim, Italija. — te dni je v Italiji prepovedano vsako komentiranje ali sploh govorjenje o vojni. Niti se ne sme ugibati in namigavati o laški nevtralnosti. Ne bej ne mev se ne sme slišati v javnosti glede vojne, ali pa sledi zapor. Tri osebe so že zaprli in jih obsodili na izgnanstvo na Ljupanske otoke, ker so bile preveč glasne o vojni.

Zato ni čudno, da je laški narod kot na šivankah. Vse napeto pričakuje, kaj bo nadalje odredil diktator Mussolini. Med diplomati se pa šušlja, da bo Mus-

solini v par dneh prekinil molk in bo povedal strmečemu svetu nekaj važnega. Ali bo to poziv vojskujočim državam za mirovna pogajanja, ali bo izjavil, da je še vedno na strani Hitlerja, ali pa bo popeljal Italijo v naročje demokratskim državam.

Za vsak slučaj je začela Francija zbirati vojaštvo na italijanski meji, toda tukaj se ni bati bojev, ker bo v kratkem zapadel v Alpeh sneg. Lahko je pa tudi, da bo Mussolini izbral priložnost, da je Francija zaposlena na nemški meji, da bo udaril na francoske afriške kolonije.

Radi neposlušnosti

Algeciras, Španija. — MIMO gibraltarske trdnjave je plul nek nizozemski parnik. Iz trdnjave je dobil kapitan povelje, da ustavi v svrhu preiskave. Kapitan si je mislil: "pište me v uh" in je kar naprej krmaril. Pa pravijo, da je zdaj v Evropi huda vojna in trdnjavske baterije so začele škropiti trnastega Nizozemca s kartečami. Kapitan je naglo zažlajfal. No, nič ni bilo huđega, samo kapitan je moral plačati v gotovini za kazen toliko, kolikor znaša račun za izstreljene krogle.

Dunajčani vidijo konec vojne v enem tednu

Dunaj, 12. sept. — Po Dunaju prevladuje splošno mnenje, da bo vojna na Poljskem končana v enem tednu. To sklepajo iz tega, ker je začela Rusija mobilizirati in sicer z namenom, da tudi sama vzame en del Poljske, kar je Hitler ne bo že prej vzel. Med prebivalstvom je tudi razširjeno mnenje, da se bosta Anglija in Francija podali, kakor hitro pade Poljska. Vse gostilne po Dunaju so polne in ljudje brez skrbi. K temu pomaga tudi to, da niso pripeljali na Dunaj še nobenih ranjencev z bojišča.

V Franciji nabirajo prostovoljce

Paris, 12. sept. — V Parizu so odprli urade za nabiranje poljskih prostovoljcev, ki se bodo borili ob strani Francije pod lastnim poveljstvom in pod svojo lastno zastavo. Poljski poslanik je potom radia izdal apel na 800.000 Poljakov, ki žive v Franciji, da se priklasio za vojaško službo.

Smrtna kosa

V torek zjutraj je po kratki boleznii preminila v Grace bolnišnici Katharine Lazor, stara 51 let, stanujoča na 18623 Chickasaw Ave. Tukaj zapuščala soproga Michaela in štiri otroke: Frank, William, Rose omož. Yurkovich in Josephine omož. Slater ter več sorodnikov. Rojena je bila na Poljskem, kjer zapuščala več sorodnikov. Pogreb se vrši iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in sinovi, 6520 St. Clair Ave. v petek zjutraj ob 8:15 v cerkev sv. Tomaža Akvinskoga, Superior Ave. in E. 90th St. ter na Calvary pokopališče.

Mnenje strokovnjakov je, da se ne sme poljska armada umakniti niti za ped več

Washington, D. C. — Vojaške kroge v Washingtonu je zelo presenetilo dejstvo, da so Nemci s tako brzino prodirali v poljsko ozemlje. Nemcem je pomagalo vreme in teren. Pričakovalo se je, da bo poljska armada skušala ustaviti nemško napredovanje v Karpatih, kjer bi imeli Poljaki gorato pokrajino v svoj dobrobit. Toda poljsko armadno poveljstvo očitno ni videlo tukaj nobene posebne nevarnosti, ali se je pa zanašalo, da bodo Nemci prodirali višje na severu.

Kakor je položaj danes, je situacija poljske armade precej brezupna. Na jugu in severu so Nemci potisnili poljsko armado daleč v notranjost tako, da je srednja poljska armada skoro obkoljena in Nemci se zdaj trudijo na vse načine, da klobaso za-

Poljaki podijo Nemce

Iztirjatev plačila dvojne obveznosti

Odbor North American Mortgage Co. naznanja, da je na svoji seji 11. septembra soglasno sklenil, da zahteva od delničarjev bivše North American banke takojšnje plačilo dvojne obveznosti.

Dalje je odbor sklenil, da se poveri ta iztirjatev odveto-nikoma gg. Leo Kushlanu in Frank Opaškarju.

Jeklarne v Pennsylvaniji dobivajo večja naročila

Harrisburg, Pa. — Tu sem se poroča, da je ena sama jeklarska družba dobila 100 kabelskih naročil v enem dnevu iz inozemstva. To da upanje, da se bo v tej državi pričelo delati s polno paro in da se bo znižala lista re-lifarjev. Naročila v jeklarski industriji so pa tudi dvignila zaposlenost v premogorovih. Jeklarne obratujejo z 80 odstotki premogovna industrija pa dela 10 odstotno več kot lansk leto. Pričakuje se tudi, da bo Kanada kupovala premog zdaj v Zed. državah, katerega je doslej dobivala iz Anglije in Francije. Enako bodo prisiljene tudi republike Južne Amerike kupovati premog tukaj, ker ga Nemčija, ki je v vojni, ne bo mogla dovajati.

Podmornice so vsepovsod

Ottawa, Kanada. — Kanadski premier Mackenzie King je posvaril parlament, da se mora Kanada dobro pripraviti za obrambo, ker ve iz zanesljivih virov, da so danes sovražne podmornice vsepovsod, tako v Atlantiku kot Pacifičnem oceanu. Kje bodo nocoj ali jutri sovražna letala, se nič ne ve, je rekel premier. Tudi se ne sme čakati, da pride sovražnik do obrežja, ampak se mora iti ven in mu zabraniti, da ne pride do obali. Kanadski parlament je odobril \$100.000,000 za prve vojne potrebščine.

Volitve odbornikov

V četrtek 14. septembra ima sejo društvo Waterloo Camp št. 281 WOW. Ker je treba nadomestiti par odbornikov je potrebno, da so vsi člani na seji.

Nov most odprt

Novi Main Avenue most bo odprt za promet v nedeljo 8. oktobra z veliko slovesnostjo, ki se prične ob 3:30 popoldne. Za to priložnost so okrajni komisarji povabili predsednika Roosevelta, ki se pa ne more udeležiti. Slavnost odprtje se bo vršila v bližini zapadne 29. ceste.

ANGLIJA JE KRIVA, KRIČE KOMUNISTI

New York. — Earl Browder, generalni tajnik komunistične stranke v Zed. državah, je govoril na shodu, kjer se je zbralo 20.000 oseb in grmel proti Angliji češ, da je krivda edino na angleški strani radi sedajnega žalostnega položaja Poljakov. Browder dolži angleškega premierja Chamberlaina, da je za-

Francozi napredovali pod topniškim ognjem

RAZGOVORI MED ITALIJO IN ANGLIJO

Rim, Italija. — Evropska vojna in sploh bodočnost Evrope je odvisna od razgovorov, ki se trenutno vrše med Anglijo in Italijo. Angleški poslanik Loraine in laški zunanji minister Ciano imata dolge konference, katerih vsebina je pa še skrivnost za zunanji svet. Že prej je imel dolga posvetovanja v Rimu francoski poslanik Poncet, ki se je potem takoj vrnil v Pariz, nakar je stopil v razgovore angleški poslanik.

Diplomati držav, ki se nahajajo v Rimu, pazno zasledujejo to gibanje in dasi nihče ne ve, o čem se razpravlja, pa so vsi enega mnenja, da je zadeva velike važnosti. V neko smer se bo stvar zasukala. Mussolini ve, da je Hitler odločen nadaljevati vojno na Poljskem do konca, na drugi strani pa tudi ve, da Anglija in Francija ne bosta odnehala. Vse to pa lahko vzame leta. Vsemu temu pa lahko napravi konec Mussolini, če se obrne na to ali ono stran. Zato se pa pričakuje, da se bo Mussolini te dni odločil in kamor bo stopil, bo zmaga.

Paris, 13. sept. — Radio poročilo danes zjutraj iz Varšave poroča, da so poljske čete predrle nemško črto in, ki je obkrožala poljsko armado v smeri proti Poznanju in da je ta poljska armada napravila zvezo z ono južno od Varšave ter da so Poljaki zopet vzeli mesto Lodz, ki so ga bili zasedli Nemci pred par dnevi.

Berlin, 13. sept. — Hitler je baje rekel, da je Nemčija trdno odločena boriti se proti Poljski toliko časa, da bo vsa poljska armada razkropljena ali uničena, ali dolder ne dobi Poljska nove vlade, ki bi bila voljna sprejeti njegove predloge.

Poljska armada, ki se koncentrira severno od Varšave je naskočila nemške postojanke in pognala po hudem boju Nemce nazaj. Vse, kar so Nemci zavzeli severno od Varšave, so jim odvzele poljske čete. Celo iz Berlina ni prišlo danes nobeno poročilo, da bi Nemci tukaj napredovali, kar je znamenje, da so morali nazaj.

Iz Berlina se pa poroča, da so zavzeli Nemci v zapadni Poljski okraj Poznanj in okupirali vse ozemlje, ki je bilo pred letom 1914 pod nemškim rajhom.

Iz zapadnega bojišča se pa poroča, da so bruhali Nemci silen topniški ogenj na francoske postojanke na 27 milj dolgi črti, toda niso mogli pregnati Francozov iz postojank, ki so jih vzeli Nemcem v zadnjih par dneh.

Vzhodno bojišče

London, 12. sept. — Iz Varšave je prišlo radio poročilo, da so pognali Poljaki Nemce več milj nazaj. Glavna poljska armada je zbrana med rekama Narew in Bug in je od tukaj obstreljevala nemške motorizirane čete ter jim preprečila nadaljno prodiranje proti temu mestu. Nemci so imeli težke izgube pri naskoku na Varšavo.

Ako Nemci zavzemajo Varšavo, potem je izgubljena vsa poljska armada, ki se nahaja v ožini od tukaj do koridora. Nemci skušajo od severa in juga zapreti to ustje in tako zapreti možnost umika Poljskim četam. Toda dokler Poljaki držijo Varšavo, imajo še vedno odprto pot za umik, če bo to potrebno.

* V Berlinu je še vedno 1.500 Amerikancev, ki ne nameravajo domov.

Zapadno bojišče

Paris, 12. sept. — Od nemške strani se je opazilo, da hiti nemško topništvo s težkimi baterijami na strategične postojanke, da izvičuje Francozom tistih par milj ozemlja, ki so ga Francozi zasedli zadnje dni. Francozi so vrgli večjo silo ob reki Moselle, zato se Nemci boje prekoračiti črto severno od tukaj, boječ se zasede.

V splošnem pa se ne more znanovati na tem bojišču kakega posebnega napredka, ne za to ne za ono stran. Vselej, kadar napredujejo Francozi za nekaj kilometrov, si zavzeto ozemlje dobro zavarujejo pred protinapadom, predno gredo naprej. Zato se Francozi gibljejo tako počasi, ker hočejo tudi obdržati, kar enkrat zavzemajo.

Nov most odprt

Novi Main Avenue most bo odprt za promet v nedeljo 8. oktobra z veliko slovesnostjo, ki se prične ob 3:30 popoldne. Za to priložnost so okrajni komisarji povabili predsednika Roosevelta, ki se pa ne more udeležiti. Slavnost odprtje se bo vršila v bližini zapadne 29. ceste.

V bolnišnico

V pondeljek je bila odpeljana v Glenville bolnišnico Mrs. Paulina Zigman, 1114 E. 63rd St. Nahaja se v sobi št. 114. Prijateljce jo lahko obiščejo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$4.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 213, Wed., Sept. 13, 1939

Nad 18,000 deportiranih

Kot sporoča delavski oddelek ameriške vlade, ki ima nadzorstvo nad tujcemci v Zedinjenih državah, je bilo tekom lanskega leta 9,275 tujcemcev deportiranih na podlagi deportacijskih povelj in 9,270 nadaljnjih tujcemcev, o katerih so oblasti smatrale, da so podvrženi deportaciji. Ti slednji so lahko odpotovali na svoje lastne stroške iz Zedinjenih držav, ne da bi se izdalo direktno deportacijsko povelje. Skupno število na ta način deportiranih ljudi je lanske leto torej znašalo 18,553, kar je pač na vsak način ogromno število.

Nepostaven prihod v Zedinjene države je bil vzrok za deportacijo skoro ene tretjine onih 9,275 oseb, ki so bile izgnane iz Zedinjenih držav radi deportacijskega povelja. Zločinci so tvorili drugo največjo skupino, ki je bila deportirana tekom lanskega leta. Ostali so pa bile osebe, duševno ali telesno pohabljenе, ali pa tujcemci, ki so ostali v Ameriki čez dobo dovoljenega začasnega prihoda, ljudje nemoralne vrste itd.

Malo čez polovico onih, ki so bili deportirani radi deportacijskega povelja, so bili mehiškanski državljani in so bili poslani v Mehiko. Dvajset odstotkov deportirancev je odšlo v Kanado, 393 oseb je bilo deportiranih v Italijo, 297 na Anglesko, 144 na Grško, 120 v Nemčijo, 79 na Norveško, 73 na Poljsko in 38 oseb je bilo deportiranih v Jugoslavijo.

Lahko se reče, da vsak tujec, kateremu se je dovolilo priti v Zedinjene države, je bil pripuščen sem samo na nekako preskušnjo. Zedinjene države si pridržujejo pravico odposlati iz dežele vsakega tujcemca, ki se v gotovem času izkaže kot nezaželen naseljenec. Dolgost te dobe ni v vsakem slučaju enaka.

Sledeče vrste tujcemcev se lahko deportira vsak čas, kadarkoli so zasačeni dotični ljudje in spoznani krivim obtožbe, ki je bila dvignjena proti njim:

Osebe, ki se pečajo s prostitucijo ali belim suženjstvom. Zločinci, katerim se je posrečilo priti v Zedinjene države navzlic postavi, ki izključuje vse one, ki so bili pred svojim prihodom spoznani krivim zločina ali drugih težkih pregreškov.

Tujcemci, ki tekom prvih pet let svojega bivanja v Zedinjenih državah izvršijo kak zločin. Tak zločin zapopada moralno pokvarjenost (moral turpitude) in so v takih slučajih dotične osebe obsojene v eno leto zapora ali več. Ako se ob sodba glasi na manj kot leto zapora, ne tvori to vzroka za deportacijo. Vsi oni tujcemci pa, ki so bili tekom svojega bivanja v Zedinjenih državah obsojeni dvakrat v zapor, so brez vsakih nadaljnjih pogajanj podvrženi deportaciji in v takem slučaju niti predsednik Zedinjenih držav ne more posredovati.

Nadalje so podvrženi deportaciji komunisti, ki imajo namen s silo spremeniti vladno Zedinjenih držav. Deportaciji so podvrženi vsi anarhisti. Ako je kak anarhist mogel dobiti državljanski papir, mu najprvo vzamejo papir, potem ga zaprejo ker je krivo prisegel, nakar ga brez vsakega dvoma deportirajo v deželo, odkoder je prišel.

Deportaciji so podvrženi tudi vsi oni, ki zagovarjajo umor ali uboj javnih uradnikov ali kdor zagovarja nepostavno uničenje privatne lastnine. Deportirani so tudi vsi izdelovalci ali prodajalci narkotičnih sredstev, ako niso ameriški državljani.

Nadalje so deportirani tudi tujcemci, ki so postali "javno breme" oblastem, to je, da se ne morejo sami preživljati. Deportiran je lahko tudi vsak tujec, na primer, ki postane slep tekom prvih petih let svojega bivanja v Zed. državah, razen ako more dokazati, da je postal slep iz razloga, ki je nastal potem, ko je bil pripuščen v Zedinjene države.

Deportirani tujec, ki se ne more vrniti v Zedinjene države razen s posebnim dovoljenjem delavskega tajnika vlade, in to le v slučaju, ako je v Zed. državah brezmadežno živel in ima tu sorodnike, ki garantirajo zanj, da ne bo padel na javno breme oblastem.

Kaj pravite!

Gitlow, bivši glavni tajnik komunistične stranke v Zed. državah, trdi, da potroši sovjetska Rusija v Zed. državah vsako leto nad dva in pol milijona dolarjev za svojo propagando. Ne verjamemo, da bi Rusija s tem denarjem kupovala čevlje ali srajce revnim otrokom v tej deželi, čeprav se komunistom tako zelo smili "zatirana" delavska masa v tej deželi. Največ tega denarja gre za podporo časopisom. Koliko odpade na slovenske komunistične liste, nam ni znano, za cigare bo pa že.

Slovenski komunistični tednik v Pittsburghu pravi, da bi bil Roosevelt lahko srečen, če bi ameriški delavci podpisali kako milijardo vladnega posojila. No, kadar bo sila, bodo podpisali in sicer ne v senci nagajk, kakor se to dela v Rusiji.

BESEDA IZ NARODA

Iz življenja naših pionirjev

NA POTU V SAMOSTAN

Lep jesenski dan je bil in sonce je prijazno sijalo z jasnega neba, ulice so bile polne ljudi in učenci so se vračali iz šole ko sem jaz stopal po stopnicah frančiškanskega samostana. Malo sem premišljal ali naj pozvonim ali ne. Bal se sicer nisem nikogar, kakor se še danes ne razven Boga. Mislim sem si, če ne bo zame saj so še vrata odprta, da lahko odidem.

Malo vznemirjen sem pozvonil in že so se ogalsili ključci v samostanskih vratih. Odprija so se na stečaj in pokazal se je mlad redovnik. Povedal sem mu kaj želim, me je vljudno sprejel, me odvedel v čakalnico in od tu me spremljal v urad provinciala.

Ta častiti mož mi je postavil več vprašanj in uredil vse potrebno pisanje, ki sem ga potreboval na potu v Sombor na Hrvaškem. Ko sva bila z vprašanji gotova se je oglašil zvonec, ki je naznanjal, da je večerja pripravljena. Provincial me je prijel za roko in sva skupno odkorakala v obednico. To je velika prostorna soba in ko sva midva vstopila je bilo tam že več skupin redovnikov. Mize so bile tako postavljene, da so se lahko drug z drugim pogovarjali seveda ne preglasno. Meni je provincial odkazal prostor poleg sebe. Vstali smo in molitev se je pričela in to v latinskem jeziku, kar je bilo za mene čisto tuje. Po končani molitvi me je provincial predstavil navzočim redovnikom, kot novega kandidata za redovni stan.

Vsedli smo se in večerja se je pričela. Po večerji so me vzeli v družabno sobo, kjer smo govorili in pokadili nekaj cigar in pip nato pa ob desetih podali k počitku. Prvo noč v samostanu in drugi dan do popoldne so mi dali odloga, da si lahko dobro premislim, če se resnično mislim podati v samostansko življenje. Torej drugi dan popoldne sem si pripravil vse potrebno za odhod in naslednje jutro ob osmih sem že stal na kolodvoru v spremstvu dveh redovnikov.

Vlak je prisopihal, stisnila sta mi še enkrat roko in odpeljal sem se proti vzhodu. Na postaji Podused sem izstopil in se nato odpeljal s poštним vozom do Sombora. To mesto je imelo približno 3 do 4 tisoč prebivalcev, nahaja se v bolj hribatem kraju. Samostan v katerega sem bil jaz namenjen obsega 15 akrov zemlje. To samostansko poslopje je precej veliko in ima 32 sob in poleg tega tudi precej veliko cerkev.

Moje delo v samostanu je bilo kuhanje in nositi jedi na mizo, za kar sem bil prav dobro izučen v ljubljanskih restavracijah. Poleg tega pa je bila moja naloga tudi odpirati vrata, kadar se je oglašil zvonec. Po starih običajih so tedaj še prinašali v dar jedila namesto, da bi plačevali za maše. Prinesli so klobas, suhega mesa, jajc, masla, kokoši, race, gosi, žito ali teleta.

Neko jutro meseca novembra je zazvonil zvonec in šel sem odpirat. Ko sem odprl sem v moje presenečenje ugledal lepo mlado žensko, držec z eno roko tele na vrvi in z drugo roko pa je zakrivala s ta veliko ruto glavo in život. Najprej sem bil nekoliko v zadregi, a ko mi je povedala, da je prišla k čiščenju in ker nima denarja je pripeljala to mlado žival v dar. Pokazal sem ji kam naj pelje tele in odprl sem ji vrata odpeljal tele v hlev, njej pa sem pokazal v cerkev, kjer je sprejela blagoslov, ki ga je želela dobiti.

Še nikdar v svojem življenju nisem bil bolj srečen kot sem bil prvih pet mesecev v samostanu. Ker pa sem bil bolj rahlega zdravja in v samostanu ni bilo dovolj

svežega zraka sem bil prisiljen zapustiti samostan 8. maja naslednjega leta 1899. Ko sem dospel domov k očetu, s 50 krajcarji v žepu, me je vprašal: "No kaj boš pa sedaj začel?" Odgovoril sem kratko: "Po svetu grem!"

Odšel sem v Celovec, Dunaj, Maribor, Inomost in druge kraje. Meseca julija sem dobil poziv, da se moram zglasti v Ljubljani na vojaški nabor. Ko sem se oglašil na dom mojega očeta so mi povedali, da mi je poslal moj brat Anton vozni listek za v Ameriko, če hočem iti. Razumem se, da me ni bilo treba dvakrat vprašati in že je bil Lovrenc na poti v Ameriko. Ko smo prišli na švicarsko mejo v Zurich, smo morali čakati štiri ure na vlak. Ker sem bil v vojaških letih, sem se izogibal policije. Zganil sem suknjo ni si jo podložil pod glavo, ko sem se vlegel na neko klop in tam pričakoval prihodnjega vlaka, da me odpelje na Francoško. Nisem še dolgo počival, ko me prebudi nekdo s svetilko v roki — bil je policaj — strese me in vzdigne in začel me je izpraševati.

Kdo si, od kje in kam si namenjen itd. Povprašal me je kje imam svoje papirje ali dovoljenje za potovanje in kam sem namenjen. Odgovoril sem mu, da sem študent in da sem namenjen obiskati svojo na smrt bolno sestro. Moja zvitá povest ga je ganila in izpustil me je. Kmalu nato je prišel vlak in v nekaj urah sem bil v Franciji v Basellnu odkoder smo se odpeljali z ladjo proti New Yorku.

Prtljaje nisem imel nobene, ker sem bil v vojaških letih in si nisem upal nositi kaj takega s seboj. Na morju mi je zelo ugodilo in sem se prav dobro počutil. Dospeli smo v New York in mene niso nič preiskavali, ker sem bil zdrav in brez vsake prtljaje. Ko smo morali čakati na Ellis Islandu, so nam dali precej veliko klobaso (baloney), ki pa sem jo zagnal v vodo ribam. V Pittsburghu smo morali čakati 7 ur predno šlo nadaljevali pot proti Clevelandu.

Ko smo dospeli v Cleveland sem na squareju vsedel na poulično železnico in sem se pripeljal na 61st St. in St. Clair Ave. Ko sem stopil čez ceseto, sem ugledal napis "John Grdina" stopil sem v trgovino in prva Slovenka, ki me je pozdravila v slovenskem jeziku je bila žena Johna Grdina. Ona me je tudi odpeljala k mojemu bratu Franku Suhadolniku, kjer smo se pogovarjali in hladili z dobro pijačo pozno v noč.

Drugi dan po zajuterku me je Frank peljal za hišo in mi pokazal, da bi rad podrl tisto staro drvarnico in ako bi mu jaz hotel pomagati, ker da je dela za več dni. Pa me je tudi vprašal, če znam kaj takega podirati in jaz sem mu povedal, da znam bolje podirati kakor pa skupaj devati. V dveh urah je bilo poslopje na tleh in zelo se je čudil moji spretnosti. Bilo je na 15. avgusta, ko sem dospel k bratu Franku in štiri dni pozneje sem šel v mesto gledat za delo in sem ga tudi takoj dobil. To delo, ki sem ga bil dobil, je bilo lahko in snažno, samo premalo denarja je bilo, kajti delal sem 54 ur na teden in sem zaslužil samo \$6.60 in od te vsote sem moral odšteti 60c za karo. Ostalo mi je \$6.00 in s tem sem plačal stanovanje, hrano, obleko in si kupil nekaj orodja, ki me je stalo \$36.00. Tega dela sem se držal 14 mesecev.

Rad bi se bil naučil angleškega jezika, a kako in kje naj se naučim. Volja je bila dobra, a denarja ni bilo. Najel sem si učitelja in mu plačal \$1.25 na uro med tem, ko sem jaz delal deset ur za \$1.10. Premnogokrat sem si mislil: kdaj neki bo prišel

čas, da bom tudi jaz zaslužil toliko denarja na uro kot jaz sedaj plačujem mojemu učitelju. Preteklo je dve leti, ko sem se že precej naučil jezika in mislil sem si: sedaj sem pa že na konju. Ampak kljub temu sem videl, da se moram še precej naučiti in šel sem v večerno šolo. Tu se mi je zdelo poučevanje prepočasno, da bi bil jaz zadovoljen s takim poukom.

Prenehal sem s privatnim učenjem, ker je bil predrag in po šestih tednih večerne šole tudi nisem hotel nazaj v šolo. Mislim je bilo treba na kaj drugega, kako se mi bo mogoče bolj hitro seznaniti z angleškim jezikom, ker drugače bom ostal le navaden delavec. Kupil sem si besednjake — slovensko nemški in angleški nemški — in iz teh povzemal in se učil pomen besedi. Določil sem si, da se moram naučiti od 20 do 25 besed na dan in tako sem delal po dnevi in se učil po noči. Marsikaterikrat je bila ura eno ali dve popolnoli, a jaz sem bil še vedno pri knjigah. Premnogokrat so se fantje moje starosti norčevali iz mene, a tolažil sem se, da to ne bo trajalo na večno.

Priučil sem se jezika, da prav lahko shajam in celo med prav izobraženo družbo. Leta 1911 sem delal lep dom za enega mojih učiteljev na East Technical School, po imenu Spilman, in sicer na vogalu Scovill in 55. ceste.

Ko je ta učitelj nadzoroval naše delo, je jako pazil na nas delavce, posebno pa je pazil name in me tudi pohvalil za tako fino delo in spretno roko. Ko me je nekega dne takopazoval in pazil na vsako mojo kretnjo in porabo orodja, me je poklical naj preneham z delom, češ, da mi ima nekaj povedati.

V moje veliko začudenje mi je povedal, da jaz ne spadam med "carpenterje." Vprašal sem ga: kaj mi misli s tem povedati, ali mogoče moje delo ni dovolj dobro ali kaj in povedal mi je, da je moje delo preveč fino. Kaj pa naj naredim sem ga vprašal in rekel mi je: da naj postanem učitelj na obrtni šoli. Tako sem se leto pozneje podal v Bradley College v Peoria, Ill.

(Dalje prihodnjici)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Kegljale bomo

Vse prehitro minejo poletni dnevi in se poslove od nas ter pride zima s svojimi dolgimi večeri. Človek se jih že kar naprej boji, zato pa si je treba poiskati razvedrila, da vsaj malo pozabimo svoje dnevne skrbi.

Tega se zaveda tudi naša organizacija SZZ, ki nam nudi veliko koristnega in pomaga ženam v novi domovini. Veliko je že storila in bo tudi še v bodoče. Samo pomislimo kako malo časa je med nami, pa kako se lepo razvija in napreduje.

Vsak začetek je težak in tako je bil tudi pri Slovenski ženski zvezi. Sedaj so vse zapreke odstranjene in naša organizacija bo šla naprej za koristi naših starejših, kakor tudi mlajših članic. Koristno bi bilo, da bi se kaj pobrigale za naše deklice, da jih izobrazimo v naši Zvezi. Precej smo že zamudile in zato pa moramo sedaj toliko bolj pohiteti in pridno delati.

Veliko bi se dalo pisati o tem, a povedala bi rada samo en primer, namreč o lepoti naše slovenske olike, o tem vemo ali ne znamo je vsi. Ko sem bila na obisku v Jugoslaviji in sem hodila po Ljubljani, sem slišala mlada dekleta kako lepo so govorile slovensko. Prišla mi je na misel naša SZZ. Zakaj bi se naša dekleta ne učile lepe govornice, ki bi jim v preminogih slučajih koristila in ne bi se jim bilo treba sramovati, če bi bile

tako srečne, da bi obiskale domovino svojih staršev, ker bi lahko z znanjem jezika imele dostop tudi v boljše družbo in več prilike do raznih zabav.

Vsega imajo naša dekleta, so lepe in mlade, imajo lepe obleke, samo slovenščine jim je še treba. Kako v zadregi se počutite, če pridete na primer v Ljubljano in ste deležni vse vljudnosti, a sami pa ne morete izkazati iste.

Naša dekleta rada potujejo in vedno več bodo potovale in kako vesele zabave in družbe bodo deležne, če bodo vajene slovenskega jezika in če se slučajno pomešajo med ljubljanske dekleta.

Vedno mi je še v spominu slučaj, ki se je primeril ob priliki mojega obiska v domovini. Ko so me spremili na koldvor g. Slavko Knipec in ga. Pavla Erklavec in dva njena sinčka. Mlajši je star devet let in da ga vidite kako je ta dečko vljuden. Ko mi je pomagal odnašati moj kovček in ko smo prišli na vlak, so bile v kupeju tudi dve dami, ki sta potovali na Bled in ker se je ta dečko tako trudil, da bi mi čim bolj ustregel, mu je ena teh dam hotela pomagati. Videti bi ga morali kako lepo in vljudno se je ta dečko zahvaljeval.

V tem trenutku so mi misli ušle k naši Zvezi. Ali bi ne bilo mogoče tudi pri nas kaj ukreniti, da bi tudi naši otroci znali nekaj te lepe vljudnosti.

Malo sem predaleč zašla, kajti moj namen je bil sporočiti članicam SZZ, da se kmalu pričene sezona keglanja. Torej katero veselijo ta šport, je sedaj čas, da se vpiše v "bowling club."

Udeležite se seje, ki se bo vršila v četrtek 14. septembra ob osmih zvečer v St. Clair Bath House. Tu boste lahko dobile vse podatke od direktorice športa, sestre Frances Kure. Sesterski pozdrav.

Frances Medved, tajnica.

ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB

Članstvu naznanjam, da se bo naša redna seja vršila v četrtek 14. septembra v Slovenskem domu na Holmes Ave. in sicer ob pol osmih zvečer. Opozarjam vse članstvo, da se polnoštevilno udeleži te seje, ker imamo na dnevnem redu več važnih stvari za rešiti. Prihodnje streljanje se vrši v nedeljo 17. septembra.

Zadnjič smo takole streljali:

F. Seitz	-----	21
F. Kramer	-----	20
J. Novak	-----	21
J. Urankar	-----	21
A. Urankar	-----	21
S. Dolenc	-----	15
J. Pavli	-----	11
J. Sušel	-----	17
J. Papež	-----	16
F. Spenko	-----	20
A. Bozich	-----	19
J. Cergol	-----	12
F. Bek	-----	9
J. Vako	-----	11

Tajnik.

Najlepša hvala!

Čutim se dolžna, da se najlepše zahvalim Mr. Jack Debevcu, ker mi je podaljšal moje življenje za najmanj deset let. Kajti pravijo, da smeh zdravi telo in jaz sem se kar iz srca nasmejala, da me je včasih kar zbolelo, kolikokrat mi je padla Ameriška Domovina iz rok od samega smeha, ko sem prebirala njegovo kolono v kateri je popisaval svoje doživljanje v bolnišnici.

Oh, kako njemu vse prav pride in kako zna vse skupaj spraviti, da se lepo bere. Težko mu je dobiti par, ker njemu vsaka prav pride. Ni čuda, da je ozdravel, ko mu je pa tako lepo dišal čaj, ker ta tudi veliko pomaga k zdravju in še posebej tak kakršnega je on pil. Pa kaka je benderca tudi dobro vpliva na hitro zdravljenje. Vse je poma-

galo, eno z drugim.

Nič se ne čudim, da sedaj izgleda kakor prerojen, da ga kar z veseljem pogledamo, ko sedi v "oficu" za pisalno mizo. Saj to smo že nestrpno čakali, da bi se že skoro vrnil na svoje delo, kajti brez njega in njegove kolone je bil naš priljubljeni list — ničla.

Pa kaj mislite, zakaj je naš Jaka prav za prav ozdravel. Veste zakaj, zato, ker so mu naš Father Jager, drage volje odstopili svojo posteljo v bolnišnici. No, malo so bili hudi in malo pa veseli, ker so bili prepričani, da so ozdravel, kakor so oni. Le pogledajte ga, da se je v resnici tako zgodilo, da je zopet zdrav, kar mu vsi prav iz srca privoščimo. Torej Jaka, Bog vas ohrani še mnogo let.

Tončka Jevnik.

ZAHVALA

Čeprav malo pozno, vendar si štejem v dolžnost, da se javno zahvalimo vsem posetnikom, ki so nas obiskali ob priliki konvenčnega banketa Slovenske moške zveze 5. avgusta v Slovenskem domu na Holmes Ave.

V upanju, da smo zadovoljili vse udeležence, se odbor v imenu naše podružnice št. 3 SMZ iskreno zahvaljuje za obilni poset in skrajno lepo družabnost celokupnega občinstva. Iskrena zahvala naj gre tudi našim trgovcem in obrtnikom, ki nikdar ne prezrejo takih slučajev, kjer narod nekaj zida za svoje potomce. Le žal, da so ti ljudje vedno zaposleni in tako se jim ni bilo mogoče udeležiti našega banketa.

Ker pa se niso mogli odzvati osebno, zato so se odzvati z darovi in to gotovo iz namena, da so pokazali, da so tudi oni z nami za dobrobit našega naroda.

Iskrena zahvala tudi ženam in dekletom, ki so pripravile tako izvrstno jed in tudi za tako izvrstno postrežbo gostom.

Iskrena zahvala uredništvu Ameriške Domovine za tako lepo reklamo, v uredniškem članku, za našo organizacijo SMZ, ki je bil priobčen v listu par dni pred našo konvencijo.

Torej najlepša zahvala vsem in vsakemu posebej kdor ja kaj pripomogel k našemu napredku. V povračilo za vašo naklonjenost vam želimo obilo uspeha in napredka pri vašem delu in mnogo veselih uric med nami. Živeli!

Odbor podr. št. 3 SMZ.

Če verjamele al' pa ne

Tale je bolj za farmarje, pa tudi za one, ki so v mestu, če se tako prigodi, kakor se tukaj bere. Neka ženska v Yorku, Pa. je pozabila zvečer poklicati svojo mucko v hišo. Se reče, saj navadno imajo mačke prenočišča zunaj, kjer se neovirano lahko udeležujejo svojih koncertov in vasovanj. Ampak ta mucka je bila pa nežna živalica, ki je bila scartana in negovana, da ni bilo že nikomur podobno.

Žena je bila že v postelji, ko se spomni, da je mucka še zunaj. Naglo vstane, obuje copate in gre ven, da pokliče svojo ljubo živalco. Prijazno jo pokliče in vabi z najslajšimi imeni, pa spake ni bilo od nikoder. Gre po vrtu in kliče in vabi, pa nič. Končno pa se ji zdi, da je tam pri meji nekaj pri tleh, ki bi bilo lahko mački podobno. Gre bliže in res, tam je čepela njena mila mucka, saj zdelo se ji je tako v temi.

"Kako da se mi vranč ne oglašijo," godrnja ženica, pa se naglo sklone in pograbila živalco za rep. Pa komaj je jo držala v roki, ko zavpije na vso milo voko in vrže žival od sebe tje čez seč, se prine z roko za nos in zbeži proti hiši.

Veste, to ni bila njena precartana mucka, ampak čisto navaden — dihur. Torej ne lovite mačk ponoči zunaj po vrtu, da ne bo kake pomote.

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Maya

"Oba sta namreč odpotovala."

Prestrašil sem se. Torej se je le zgodilo, kar sem slutil. Gibson je s svojo žrtvijo pobegnil. Tla so mu bila prevročna.

Svojega vznemirjenja dobri dami seve nisem pokazal. Ravno dušno sem dejal:

"Skoda! Res zabaven človek je bil!"

Pa kako da sta tako nenadoma odpotovala? Mr. Clinton vsaj mi ni ničesar omenil. Najbrž se je kaj nepričakovane pripetilo?"

"Seveda! Vsa zadeva je pravi roman, zelo zelo gniljiva povest. Master Ohlert mi sicer ni nikdar nič omenil, saj se nihče rad ne dotakne svojih lastnih srčnih ran, pa njegov tajnik mi je o zadevi pravil, kajpada šele ko sem mu obljubila, da bom molčala. Vedite namreč, da sem posebna zapuščina vseh, ki pri meni stanujejo."

"Vam rad verjamem! Kako bi človek ne zaupal taki fini, izobraženi dami in ki gotovo tudi ve svetovati in raznih srčnih zadevah!" sem se predrzno prilozoval.

"O prosim!" je dejala. Moje hinavsko hvalisanje ji je očividno zelo ugajalo. "Roman nesrečnega mladega moža me je do solz ganil, in vsa vesela sem, da je še o pravem času pobegnil."

"Pobegnil —? Ali ga kdo zasleduje?"

"Seveda!"

"Ah —! Kako zanimivo! Tak nadarjen, duhovit pesnik — pa preganjan! Urednik sem, takorekoč njegov poklicni tovarš —. Verjemite mi, kar govorim, da bi kaj več zvedel. Saj veste, časopisi so takorekoč veselili. Morebiti bi mu lahko pomagal. Morebiti bi se zavzel zanj v kakem članku. Le škoda, da morate o zadevi molčati —!"

Zardela je, nemirna je bila. Potegnila je iz žepa že nekoliko zamazan robček, da bi ga imela pri roki za vse slučaje, in z drhtečim glasom dejala:

"Moja obljuba me, mislim, ne veže več toliko, ker sta spodaj odpotovala. Pa mislim tudi, da bi moja molčečnost ne bila na mestu. Pravite, da so časopisi velesila. Dobro vem, da je tako. Morebiti bi ubogemu, nesrečnemu, mlademu možu res lahko kakorkoli pomagali. In zato, mislim, bi smela govoriti o zadevi —."

"Storil bom vse, kar je v mojih močeh. Pa seve bi moral zvedeti, kaj se mu je prav za prav zgodilo in zakaj pa preganjajo."

Razburil sem se, siloma sem se premagaval. Ali mi bo uspelo, da ji bom izvalil njeno "skrivnost" in zvedel, kam sta pobegnila —?

"In zvedeli bode, gospod urednik! Srce mi velevala, da vam moram povedati, vse povedati, kar vem o njegovi žalostni ljubezni in kam da se je obrnil."

"O ljubezni —?"

"Da, o ljubezni! Mladi gentleman je namreč zaljubljen. Toda obenem je tudi zvest svoji ljubezni. In prav zato je zadeva tako žalostna."

"Da! Kajti nesrečna ljubezen je največja, vse obvladujoča, srca trgajoča bol!"

Tako sem povedal elegično. Seveda pa se mi o ljubezni vobče in o nesrečni ljubezni posebej še niti sanjalo ni.

Dobri dami pa je menda kratki slavospev na nesrečno ljubezen zelo ugajal. Ljubeznivo me je pogledala.

"Kako so mi vaše besede simpatične, sir! Ali ste že ke-

daj okusili veliko bol nesrečne ljubezni?"

"Ne še,"

"Srečen človek! Jaz pa sem jo okusila, to bol, okusila do zadnje kaplje in prav skoraj do smrti. Moja mati je bila namreč mulatinja. Zaročila sem se s sinom francoskega farmerja, s kreolom. (Kreoli so potomci evropskih izseljencev v Srednji in Južni Ameriki.) Srečna sva bila. Pa ženinov oče nama je najino ljubezen uničil. Ni dovolil, da bi bila žena njegovega sina temne polti —."

Lahko si torej mislite, kako zelo umevam srčno bol ubogega pesnika in kako zelo sočustvujem z njim. Saj je prav iz istega razloga nesrečen kakor jaz!"

"Torej ljubi temnopoltno dekle?"

"Da, mulatinjo. (Mulati so potomci belega očeta in zamorke.) Oče mu je vsako zvezo z izvoljenko prepovedal ter izsilil iz dekleta izjavo, da se mlademu Ohlertu odpove."

"Kak brezsrčen oče!" sem se delal ogorčenega. Hvaležno me je dama pogledala.

Kajpada je bil Ohlertov "ljubezenski roman" od konca do kraja zlagan. Zaupljiva dama, ki je bila "posebna zaupnica vseh svojih najemnikov" in sama tudi temnopoltna, je najbrž Gibsonu pripovedovala o svoji lastni nesrečni ljubezni. In da bi opravičil nagli odhod ji je natvezel zgodbo o mulatinji in o brezsrčnem očetu, čisto podobno njeni lastni zgodbi. Pa tudi sočutje ji je hotel vzbuditi in jo nasčuvati zoper svoje zasledovalce. Da je svoj namen popolnoma dosegel, to so kaj pokazale njene besede.

"Da, res pravi krutež je!" je pritrdila. "Toda William je ostal zvest svoji izvoljenki, pobegnil je z njo sem v New Orleans in jo skril v nekem penzionatu."

"Pa zakaj da je New Orleans tako naglo zapustil?"

"Ker ga nekdo zasleduje."

"Torej je najbrž oče poslal za njim detektiva?"

"Da! Nekega Nemca, O, ti isti Nemci! Sovražim jih! Pravijo, da so misleci. Mogoče. Pa ljubezni ne poznajo!"

Vsa se je razburila. Kaj šele, če bi vedela, da tisti kruti Nemec prav prijazno in vljudno z njo govori —!

"Torej ti isti Nemec —!" je nadaljevala. "Preganjajo ga je iz mesta v mesto, prispel tudi v New Orleans in tudi tukaj mu ne da miru. Detektiv je naročeno mu je, da mora William Ohlerta prijeti in ga v New York odpeljati."

"Ali vam je tajnik Clinton tistega odurneža podrobneje popisal?" sem vprašal. Bi le bil rad vedel, kako me je Gibson zaupljivi dami naslikal —.

"Pa še zelo natančno mi ga je popisal! Saj je čisto verjetno, da bo našel Williamovo stanovanje in ga prišel k meni iskat. Ampak sprejela ga bom! Vsako besedo sem si že premislila, ki mu jo bom povedala! Seveda ne bo zvedel, kam se je William oprnil. Poslala ga bom v čisto nasprotno smer."

Popisala mi je tistega "kruteža" in mi povedala tudi njegovo ime. Moje ime je bilo in popis je bil zelo točen, čeprav seveda vse drugo ko laskav. Kako dobro, da sem se pred obiskom našemil!

(Dalje prihodnjič)

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

Zapisnik

prve redne konvencije Slovenske moške zveze v soboto 5. avgusta 1939, Cleveland, O.

Glavni predsednik Fred Udovich odpravi sejo ob 9. uri dopoldne. Čitanje imen glavnih uradnikov in delegatov; glavni predsednik Fred Udovich, gl. podpredsednik Anton Rudman, gl. tajnik Vincent H. Lauter, gl. blagajnik Jerry Župec, predsednik nadzornega odbora John Lintol, prvi nadzornik Chas. Benevol.

Delegatje: podružnica št. 1. Joseph Lekšan, Anton Yakič, John Učič, Jakob Vrhovec, John Klančar, Leo Grom, Paul Palčič, Frank Virant, John Opeka, Frank Steblay, John Obreza, Frank Škraba, Frank Smole, Valter McNosky. Podružnica št. 3. Frank Benčina, August F. Svetek, Charles Penko, Louis Jerkič, Frank Pirc, Joseph Jalovec, Joseph Hočevar, Frank Sabab, Frank Zagorc, Frank Kostel, Frank Widemšek, Joseph Kurat, Louis Benčina, Frank Dremel, John Urbas, Andrew Maček, Joseph Sedej, Frank Košmrl, Joseph Ostanek. Podružnica št. 4. Joseph Piškur, Anthony Gabrovšek St., Math Likovich. Podružnica št. 5. Gido Klasan, Nikola Klasan, Joseph Jemc, Frank Merkar, Victor Markovich. Podružnica št. 6. Joseph Grdina. Nenavzoči: Frank Čič, gl. zapisnikar in Anthony Gabrovšek 3. nadzornik.

Poverilni odbor potrjuje, da so vsi označeni pólnomočni zastopniki Slovenske moške zveze. Zbornica soglasno izvoli za konvenčnega predsednika Fred Udovicha, za gl. zapisnikarja Jože Grdina, oba soglasno izvoljena.

Glavni predsednik Fred Udovich nato uradno odpravi prvo redno konvencijo Slovenske moške zveze, ter pozdravi vse navzoče in prosi, da stvarno in premišljeno razmotirajo in sklepajo v prilog nove organizacije S. M. Z. Nato zbornica sprejme dnevni red.

Predsednik imenuje odbor za odškodnino potnih stroškov oddaljenim delegatom. V ta odbor, ki naj po razmotrivanju poda svoj odlok ter predloži sklep odbora, so imenovani: Anton Gabrovšek, Anton Yakič, Gido Klasan, Jože Jalovec in Jože Grdina.

Poročila gl. uradnikov: glavni predsednik poroča o svojem delovanju za S. M. Zvezo, da je skušal storiti vse za to mlado organizacijo, ki je nam možem nujno potrebna ter je želela, da bi se vsi slovenski možje združili pod to našo res možko organizacijo, da tako vzajemno tudi mi nekaj pokažemo.

Poročilo gl. predsednika se z veseljem vzame na znanje.

Poročilo gl. podpredsednika, ki poroča, da je skušal vsepovsod, delati za S. M. Z. ter je tozadevno ustanavljal podružnice, kjer se mu je za to nudila prilika. Tajniki nima kaj posebnega poročati ter se bo oglasil od časa do časa in je pripravljen na vsa pojasnila. Isto tako poroča gl. blagajnik. Knjige in poslovanje je bilo vedno pravilno in točno, kar poročata nadzornika: John Lintol in Chas. Benevol. Poročila vseh se z veseljem in odobravanjem vzame na znanje.

Gl. predsednik poroča, da je bila svoječasno ustanovljena v Chicagu podružnica, ki se ji je dalo št. 2. toda, ker ni bila stvar še povsem dovršena in se radi neznanih vzrokov podružnica ni razvila, je številka takorekoč zastopala, oziroma izpadla, ker se podružnica ni uresničila. Tozadevno se razmotriva, dali se pomaknejo vse podružnice za eno številko nazaj, ali se se pusti št. 2 mrtvo. Končni sklep je, da se pusti številko kakor je in če se podružnica v Chicagu organizira dobi to številko.

Predsednik da besedo g. Jošku Penko, tajniku Slovenskega doma v Collinwoodu kjer delegacija zbora. G. Penko pozdravi delegacijo v imenu S. Doma ter ji želi uspešno delo v prid organizacije ter mnogo napredka. Predsednik se zahvali za pozdrav ter določi 10 minut odmora.

Se preide na pravila. Tozadevno je več priporočil k pravilom. Ena pravila so predložena po posebnem odboru S. M. Z., ki jih je tozadevno sestavljala, da jih predloži konvenciji v razmotrivanje. Potem ima provizorična pravila podružnice št. 3, ki jih enako želi predložiti delegaciji v razmotrivanje. Vprašanje pred zbornico je, katera pravila se najprej čita. Po kratki razpravi se sklene, da se prečita pravila predložena po podružnici št. 3. Katere prečita Frank Benčina delegat podružnice št. 3. Po prečitanih istih se vzamejo pravila v naznanje ter se obenem zahvali podružnici št. 3 za sestavo istih, ker je nekaj pravil izbornih roč, katere se bo vzelo potem v pravila, kakor bo to ukrenila zbornica.

Za tem se čitajo pravila odbora S. M. Z. in sicer točka za točko. Prva točka: Ime organizacije. Predlog odbora za pravila je, da se imenuje Slovenska moška zveza v Združenih državah ameriških, skrajšano S. M. Z. Predlog podružnice št. 3 pa je, da se imenuje: Udruženi Slovenci, okrajšano U. S. Pri glasovanju dobi predlog odbora 30 glasov, predlog podružnice št. 3 7 glasov. Ostane: Slovenska moška zveza.

Razprava glede točke 2. Sedež organizacije. Predlog odbora za pravila je, da je sedež v Barbertonu, O. Predlog podružnice št. 3, da je sedež organizacije v Clevelandu, O. Predlagatelji za spremembo sedeža se sicer strinjajo ter dajo priznanje Barbertonu, toda za napredek organizacije se jim pa vidi, da bi bil sedež predel večji, če bi bil sedež v Clevelandu, kjer je bolj obširno polje, niso pa s tem nič nasproti Barbertonu. V razpravo posežejo delegatje in nekateri gl. uradniki ter zagovarjajo vsak po svojem najboljšem prepričanju. Po kratki pa živahni razpravi je stavljen predlog, da gresta oba predloga na poimensko glasovanje. Sprejeto.

Za štetje glasov se določi poverilni odbor, ki naj vodi in nadzira

glasovanje. Rezultat glasovanja je: za Barbertonu je bilo oddanih 32 glasov, za Cleveland 16 glasov. Predsednik naznanja izid glasovanja, da ostane sedež organizacije v Barbertonu, John Učič, delegat podružnice št. 1 se zahvali zbornici kjer je sprejela predlog, da ostane sedež v Barbertonu.

Točka 4. Namen S. M. Z. je: Zedinjevati, družiti in izobraževati slovenske moške in mladeniče na narodnih principih ter med njimi gojiti ljubezen do slovenskega naroda ter naše nove in stare domovine, zlasti pa posvečati vso skrb naši mladini. Točka sprejeta kot jo je predložil odbor.

Pri točki 5. se vname prav kratka razprava: odbor za pravila predlaga, da vsak Slovan lahko postane član S. M. Z. v starosti od 16 do 55 let ako je zdrav in, da je na dobrem glasu ne glede na prepričanje. Namen S. M. Z. je družiti naš narod skupaj dokler je to mogoče in zato naj se vedno imenuje nepristranska in nespremenljiva ali priklapljiva Slovenska moška zveza.

K tej točki govori zapisnikar, da v besedo "nepristranski" ne verjame ker se to besedo vsepreveč izkorišča v razne protisrške namene, ter se pod to besedo daje vsemogoče privilegije za razne zapreke versko mislečim, a prilike pa proti verskim elementom. Tozadevno imamo vse preveč raznih izkušanj, ki to docela potrjujejo in se pod to šifro "nepristranski" krade pravice članom katoliškega prepričanja. Zato stavi predlog, da se v načelu imenuje katoliška, ker Slovenci smo vsi po katoliško krščeni; nimamo ne luteranov, ne mohamedancev in ne pravoslavcev. Kdor pa je vrgel vero med staro šaro, ga pa tudi ni škoda, če ga ne dobi S. M. Z. Predlog podpiran toda z veliko večino poražen. Sprejet predlog odbora za pravila, kakor ga navaja točka 5.

Ker je čas dopoldanskega zborovanja potekel, predsednik zaključuje sejo ob 12. uri ter poziva, da se vsi točno udeležijo popoldanskega zasedanja, ki se prične ob 1:30 popoldne. Pred zaključkom seje vpraša zapisnikar, če se čita zapisnik dopoldanske seje pri popoldanskem zasedanju, da gre takoj na delo. Zbornica sklene, da se ga ne čita ter se ga prečita pozneje ko bo tozadevno določeno.

Popoldanska seja. Predsednik odpravi sejo ob 1:30. Na dnevni red pride vprašanje če se damo slikati. Sklep zbornice je, da se damo in sicer ob treh popoldne. Vsak, ki želi sliko naj se prihlasi. Tozadevno vpraša predsednik vsakega posameznika, ako vzame sliko. Prihlasi se jih 30.

Tajnik čita brzojavko: po zdrav podružnice št. 10 S. Z. Z. Istotako pošiljajo brzojavno čestitko uradnice podružnice št. 6 Barbertonu, O. Zbornica z veseljem vzame na znanje. Frances Sušel, tajnica podružnice št. 10 S. Z. Z. iz Collinwooda prosi za vstop in se ji takoj dovoli. Mrs. Sušel čestita delegaciji v imenu podružnice št. 10 S. Z. Z. ter ji želi mnogo najboljšega uspeha. Kot članica odbora za Spominsko knjigo Slovenskega doma na Holmes Ave. predloži delegaciji prošnjo, ako bi vzeli kak oglas za to knjigo. Predsednik se Mrs. Sušel zahvali za čestitke in zbornica ji živahno aplavdira. Kar se tiče oglasa pa vzame zbornica to v pretres pozneje ko pride pod točko "Razno."

Predlog, da se nadaljuje in sprejme pravila, kakor jih je zbornica predložila podružnici št. 3. Tozadevno se razvije živahna debata in razmotriva se, dali naj se čita vsako točko posebej, ali se sprejme v celoti. Končno je sprejet predlog, da se pravila podružnice št. 3 čita točko za točko. Zapisnikar Jože Grdina čita točko za točko. Čitane točke se odobrava vsako posebej ter sprejme v celoti z več ali manjšimi po-

pravki. Po prečitanih in sprejetih pravilih, omeni predsednik, da imamo še nekaj pravilnih točk za rešiti, ki so prej med čitanjem pravil odbora in pa pravi podružnice št. 3 izostala. Važna v tem je točka 7, ki naj se glasi: Ustava S. M. Z. se ne more spreminiti drugače, kakor z nad tretinsko večino oddanih glasov od pravilno izvoljenih delegatov ter glavnih uradnikov, ki skupno tvorijo Konvencijo. Izvzeta je točka 5, ki je za vedno nespremenljiva. Ostale točke v pravilih pa se morejo spremeniti z nad polovično večino oddanih glasov, pravilno izvoljenih delegatov in gl. uradnikov. Točka sprejeta v celoti.

(Dalje prihodnjič)

IZ PRIMORJA

—Dobiček družbe Ford Italijana je znašal predlanskem še 541.000 lir, lani pa je imela družba že 128.000 lir zgube.

—Tržič. Pod avtomobil je prišel 26-letni kolesar Josip Okretič iz Sesslana in zadobil smrtno nevarne rane. Revez je umrl med potjo ko so ga peljali v bolnišnico.

—Videm. Velike vremenske nesreče, ki so zajele vidensko okolico, so prizadejale kmetom ogromno škodo. Državne oblasti so nudile prvo pomoč, med katero je največji prispevek vlade, ki je prispevala 100.000 lir.

—Trst. Vsak dan prihaja v mesto preko 200 stotov paradiznikov, ki jih vse porabijo Tržačani. Največ tega sadeža prihaja iz Kopra.

—Trst. — Umrlj so: Bikič por. Boban Ivana 70 let. Medved Anton 74, Sulič Emilija 26, Škilan Matija 92, Nešič Katarina 49. Vidal por. Vrc Ad 31, Malalan Marija 3. Sancin vd. Ivančič Marija 82, Leban Justina 55.

—Trst. Ker se je pojavil v tržaškem pristanišču morski pes, so oblasti prepovedale vsako kopanje na odprtem morju.

—Trst. Po novi odredbi vlade, bo znašala letošnja cena koruze 98 lir. Ta cena naj bi veljala do 1. oktobra 1940. leta. Vsekakor je ta doba malo predolga.

—Gorica. S Korzike je prišel Bogomil Hvala, star 33 let, rojen v Trnovem na Trnovski planoti. Na Korziko je odšel leta 1931. S seboj je pripeljal vso družino.

—Gorenje pri Saloni. Ogenj je uničil senik posestniku Ivanu Gabrijelečiču. V seniku je bilo 20 stotov sena in gospodarsko orodje. Škoda znaša okoli 2500 lir in je pokrita z zavarovalnino.

—Gorica. Upravni svet fašističnega instituta za ljudska stanovanja goriske pokrajine je določil za 4 nove stavbe v Gorici sledeče najemnine za stanovanja: 100 lir za trisobno stanovanje, 90 lir za družine z najmanj 4 otroci, ostala manjša stanovanja so za 15 lir cenejša.

—Gorica. Z drevesa je padel 8-letni Pepček Kumar in se nevarno ranil na nogi.

—Gorica. Neurje preteklega tedna je prizadejalo precej škodo in povzročilo več požarov. Tako je treščilo v hlev Matije Bernika in Mihe Pirca iz bližine Črknega. Škoda znaša nad 40.000 lir. Treščilo je tudi v hišo Mihe Poropata iz Ločnika, kjer pa je bilo le 1000 lir škoda.

MALI OGLASI

V najem

se da hiša za eno družino, 4 sobe, furnez, garaža. Odda se odraslim poštenim ljudem. — 16115 Trafalgar Ave. Odprto od 9. zjutraj do 6. popoldne. (213)

Išče se

dekle za hišno opravila in da bi varovala 3 otroke. Mora biti nad 30 let stara. Vprašaj se na 4506 Superior Ave., ali pa pokličite zvečer CEDAR 6420. (214)

Ameriški poslanik, Kennedy, v Londonu uživa zelo veliko spoštovanje od Angležev in ga na ulici vedno veselo pozdravljajo, kadar se prikaže. Na sliki ga vidite nad avtom, obdan od množice.

Eden izmed številnih in modernih ameriških bojnih tankov na manevrih.

Za čast in poštenje

(ROMAN)

"Kje sem bil? Kaj govoriš?"

"Na zborovanju teh prokletih kmetov, ki so v svoji blaznosti sanjali, da bodo vrgli najboljšega vladarja iz prestola!"

Na obrazu Maritala si lahko zaporedoma bral največje začudenje kot tudi lahen nasmehek.

"Mislim, da se šalite, gospod," odvrne.

Besede mladega moža in njegovo obnašanje so nekoliko pomirile vojvodo, toda vseh temnih slutenj se ni mogel še iznebiti.

"Torej so te lopovi napadli?" vpraša sina.

"Nikakor ne. Imel sem navaden dvoboj."

"Dvoboj? S kom? Imenuj mi lopova, ki se je te drznil zasramovati!"

Lahna rdečica se pokaže na obrazu Maritala, vendar kljub temu odgovori z najbolj brezskrbnim glasom:

"Pri moji veri, ne povem vam ničesar! Njegovega imena ne boste zvedeli, ker bi ga najbrž začeli preganjati; sicer sem pa dotičnemu dolžan precejšno zahvalo. Dogodek se je pripetil na glavni cesti; lahko bi me ubil brez vsake ceremonije, toda pozval me je na dvoboj. Sicer je pa bil on še hujše ranjen kot jaz."

Dvomi gospoda Sairmeuse so se zopet vrnili.

"Toda zakaj si rano sam celiš namesto da bi poklical izurjenega zdravnika?"

"Malenkost je! Rad bi videl, da stvar ostane tajna."

Vojvoda zmaje z glavo.

"Vse to je težko verjetno," pripomni, "zlasti še, ko sem dobil zagotovilo, da si bil tudi ti udeležen v zaroti."

"Ah," odvrne Marital. "Kdo neki vam je natvezel? Mogoče vaš nesramni ogleduh, lopovski Chupin? Čudim se, kako morete le za trenutek dvomiti med besedo lastnega sina in zatrdili lopova kot je Chupin."

"Ne govori tako o Chupinu, sin; mož mi je jako koristen. Da nismo zvedeli novice od njega, tedaj bi bilo po nas. Potom njega sem zvedel za to ogromno zaroto, katero je prvotno skoval Lacheneur."

"Kaj? Lacheneur je —"

"Da, Lacheneur, ki vodi vso zadevo, da, da, on je! Ah, kaj te je zapustila tvoja sicer vedno bistra pamet? Saj si neprestano ždel v njegovi koči, pa nisi ničesar sumil? In ti še nameravaš postati diplomat? Pa to še ni vse. Znano ti mora sedaj biti v kakšne namene je šel denar, katerega si tako radodarno nosil njim. Rabili so ga, da so kupovali puške, smodnik in streljivo."

Vojvoda je bil zadovoljen ob misli, da njegove sumnje niso bile upravičene in zato je sedaj skušal dražiti Maritala. Brez uspeha. Marital je dobro vedel, da so ga imeli za norca, toda tega nikakor ni hotel obžalovati.

"Če so Lacheneurja prijeli?" je mislil, "ako bo obsojen na smrt, in če se mi posreči ga rešiti, tedaj mi Marie-Anne ničesar ne more odreči."

Stirindvajseto poglavje.

Ko je prišel baron Escroval na sled skrivnosti svojega sina glede njegove odsotnosti iz hiše, je ubogi mož zakril ves svoj strah in jezo pred svojo ženo.

Bilo je to prvič v življenju, da je imel sploh kakor skrivnost pred svojo zvesto tovari-

šico in spremljevalko v življenju.

Ne da bi ji kaj povedal je šel v župnišče k gospodu Midonu in ga prosil, da gre z njim do Lacheneurja.

Molk od strani gospoda Escrovala je seveda povzročilno začudenje pri njegovi soprogi, ko je prišla ura za kosilo, pa ni bilo niti očeta niti sina.

Res je, da se je Maurice včasih zakasnil, toda baron, kot vesten delavec, je bil vselej točno na mestu. Zgoditi se je moralo torej nekaj izvanrednega.

In njeno začudenje je postalo še večje, ko je zvedela, da je njen soprog odpotoval v družbi z župnikom Midonom. Vpregla sta konja in se odpeljala zadaj za hlevom do glavne ceste, namesto da bi rabila pot na pročelju.

"Kaj na vse to pomeni? Zakaj to skrivanje?"

Gospa Escroval je čakala in težke slutnje so se ji podile po glavi.

Tudi hišnih služabnikov se je polotil strah. Baron je bil tako pravičen, priazen in pošten napram svojim uslužbencem, da so ga služabniki naravnost oboževali in so bili vsak trenutek pripravljeni skočiti v ogenj za njega.

Okoli desete ure so sluge pripeljali k gospej Escroval nekega kmeta, ki se je vračal iz Sairmeuse.

Mož, ki je bil nekoliko pijan, je pripovedoval najbolj neverjetne zgodbe.

Povedal je, da so vsi kmetje deset milj naokoli oboroženi, in da je baron Escroval vodja zarote.

In prepričan je bil, da bo zarota uspešna, ko je izjavil, da so v Montaignacu skriti Napoleon in vsi njegovi maršali.

Gorje, priznati je treba, da je Lacheneur silno pretiraval in si izmišljal največje neresnice, da bi pridobil borce za svoje načrte.

Seveda te smešne zgodbe niso vplivale na gospo Escroval, toda verjela je, da je njen soprog prvi vodja zarotnikov. In to prepričanje, ki bi sicer uničilo marsikatero drugo žensko, ji je podelilo nekako zaupanje.

Imela je popolno, absolutno in neomejeno zaupanje v svojega moža. Prepričana je bila, da je sposobnejši od drugih — nezmotljiv. V trenutku ko je rekel: "Tako je!" je bila o resnici popolnoma prepričana.

Torej če je njen soprog organiziral gibanje je bilo to gibanje pravično. In če ga je vodil ker je bil prepričan, da bo imelo uspeh. Torej uspeh mora priti.

Toda bila je tudi polna nepotrpežljivosti, zlasti ker ni vedela kako in kaj. Poslala je torej vrtnarja v vas Sairmeuse, da poizve kaj bolj podrobne, ne da bi ustvaril kako sumnjo, in da se hitro vrne, kakor hitro dožene kaj gotovega o celi zadevi.

Vrtnar se je vrnil v dveh urah. Bil je blede, razburjen, prestrašen in ves objokan.

Katastrofa se je že raznesla po okolici. Ljudje so govorili najbolj raznovrstne stvari. Povedali so mu, da je bilo stotine ljudi ubitih, da pleni in požiga cela armada po deželi, da pobija kmete in njihov družine, ki se ne morejo braniti.

Ko je vrtnar vse to pripovedoval, je gospa Escroval čutila, da bo zblaznela.

Videla je — da, videla je svojega moža in sina mrtva, ali kar je bilo še hujše, smrtno ranjena na javni cesti — v svoji krvi ležita, s prekrizanimi rokami in milo prosita za kapljo vode.

"Poiskala jih bom," je zakričala kot divja. "Na bojišče grem, kjer bom iskala med mrtvimi, dokler ju ne najdem. Prižgite baklje, prijatelji, pojdite z menoj, saj mi boste gotovo radi pomagali, kaj ne? Oh, kako sta bila dobra, saj ste ju vendar tako ljubili. Nikakor ne boste dopustili, da njuna trupla zginejo na polju! Oj, nesrečniki! Oj nesramneži, ki so ju ubili!"

Sluge so hiteli, da izpolnejo dano povelje, ko se začuje divje galopiranje konja in odjek koles kočije na stezi, ki je vodila proti hiši.

"Tu prihajajo!" zakliče vrsta. "So že tu!"

Gospa Escroval hiti zaeno s služabniki proti vratom v trenutku, ko je lahka kočija obstala zunaj, in se je konj, upehan, popolnoma izmučen in penec se, zvrnil po fleh.

Medtem sta pa Maurice in župnik Midon že poskakala s konj in začela vleči iz kočije dozdevno mrtvo truplo.

Celo silna energija Marie-Anne se ni mogla zoperstavljati tako strašnim udarcem. Ta zadnja preiskunja jo je skoro uničila. Kakor hitro je bila v kočiji, jo je zapustil prejšnji pogum, postala je nezavestna, in vsa prizadevanja Maurica in spremljevalcev, da jo oživijo, so bila zaman.

Toda gospa Escroval ni spoznala gospodične Lacheneur, kajti bila je oblečena v moško obleko.

Videla je samo, da to ni njen mož, ki je dospel. Krčevito se strese po vsem telesu.

"Tvoj oče, Maurice!" zakriči z zadušnim glasom. "Kje je tvoj oče?"

Učinek je bil grozovit. Vse dokler nista dospela do hiše sta bila Maurice in župnik prepričana, da je baron jahal že naprej in ga najdeta doma.

Maurice omahne in skoro pade s svojim dragocenim bremenom. Na znamenje duhovna se približata dva služabnika, ki nežno odneseta Marie-Anne v notranjost hiše.

Potem se pa župnik približa gospej Escroval.

"Gospod bo kmalu tu, gospa," reče, ko sam sebi ni verjel. "On je prvi bežal—"

"Gospod Escroval ni bežal," ga prekinje žena. "General ni—"

Državni tajnik Zed. držav, Cordell Hull, ki ima v teh resnih časih precej skrbi.

kdar ne pokaže hrbta, kadar stoji sovražniku nasproti. Ako se panika poloti njegovih vojakov, odhiti na fronto in jih znova vodi naprej ali pa si sam konča življenje."

"Mati!" jeclja Maurice. — "Mati!"

"Oh, ne slepite me! Moj mož je bil vodja te zarote; njegovi zavezniki so bili poraženi in razpršeni, lopovi! Bog se usmili njegove duše—moj mož je mrtev!"

Abe Midon kar ni mogel razumeti groze, katero je kazala gospa Escroval; mislil je, da je radi globoke žalosti zgubila pamet.

"Oh, gospa!" vzklikne, "baron ni imel ničesar opraviti s to zaroto, in ne samo to —"

Župnik umolkne. Vse to se je godilo na dvorišču v žaru bakelj, katere so služabniki prižgali. Sleherni, ki je šel na cesti mimo je lahko videl in slišal vse. Abe Midon je takoj spoznal, da to ni pametno.

"Pridite, gospa," reče, ko pelje baronovko proti hiši, "in vi tudi, Maurice, pojdite z menoj."

Molče in skoro obupana posluša gospa duhovnika in mu sledi z boleznim srcem.

Ko pride vsa tresoča se v svojo sobo spozna na zofi truplo Marie-Anne, ki ni kazalo nobenih znakov življenja.

"Gospodična Lacheneur!" za- jeclja. "Tu ste, v taki obleki in — mrtva!"

Skoro vsak bi bil prepričan,

da je sirota mrtva, ko je ležala tam nepremično, skoro mrtva in blede, kot bi zgubila zadnjo kapljo krvi iz telesa. Njen krasni obraz je kazal vse znake nepremakljivega marmorja; njene napol odprte ustnice, blede in suhe, so kazale stisnjene zobe v notranjosti, in obrvi so bile obkrožene z globokimi, črnimi krogi.

Njeni dolgi črni lasje, katere je ovila tesno skupaj pod kmečkim klobukom na glavi, so se ji vsuli po vratu, po prsih in po ramenih.

"Marie-Anne je samo v omedlevici, nobene nevarnosti ni za njeno življenje," reče zdajci Abe Midon, ko jo je preiskal. "Kmalu pride zopet k sebi."

Bolivijanski diktator German Busch, star 35 let, se je oni dan ustrelil.

Nemški minister von Ribbentrop, ko je dospel v Moskvo, da podpiše pogodbo med Rusijo in Nemčijo. Ribbentrop je zadnje čase dosegel velike uspehe za Hitlerja.

Zdravniki zdaj zdravijo raka na ta način, da bolnika obložijo z ledom in ga uspavajo. Na sliki je Jack Lum iz Springfield, Ill., ki je spal pet dni obložen z ledom.

In navzočim služabnikom je hotel dati povelja kako morajo streči dekletu.

Gospa Escroval je stala v bližini in v njenih očeh si lahko še vedno čital strašno grozo. Dvomila je nad lastno pametjo, neprestano se brisala po čelu, na katerem se je pojavljala mrzel znoj.

"Kakšna noč!" vzdihuje. — "Kakšna noč!"

"Opomniti vas moram, gospa," reče župnik s prijaznim toda trdnim glasom, "da vam pamet in dolžnost velevari, da se ne podaste obupu. Ženska, kje je vaša energija! Kristjanka, kam je zginilo vaše zaupanje v Boga in pravico?"

"Oh, gospod, še imam pogum," jeclja nesrečna ženska. "Junaško se bom borila naprej!"

Župnik jo vodi k velikemu naslonjaču, kjer jo prisili, da se vsede, nakar nadaljuje z bolj mehkim glasom:

"In zakaj bi obupavali, gospa? Vaš sin je doma pri vas na varnem. Vaš soprog nika-

kor ni bil udeležen pri tej zaroti. Naredil ni ničesar proti postavnega. Bil je vedno z menoj."

Edmund Grey iz St. Louis, Mo. je oropal neko banko v Excelsior, Mo. za \$100, da bi lahko napravil ohcet k svoji poroki. Dve uri pred poroko ga je policija prijela in nevesta je rekla, da poroke ne bo.

ŽENE IN DEKLETA

Sedaj je čas, da si izberete (na Will Call) fino in najnovejšo modo zimsko "STERLING" suknjo od \$14.50 naprej, ali FUR COATS od \$69.00 naprej, direktno iz tovarne, in to po veliko nižjih cenah kakor na kateri drugi razprodaji.

Samo pokličite me ali mi pošljite vaš naslov, ne glede kje stanujete, da pridem po vas in vas peljem v tovarno, če kupite ali ne, in to vsak dan kakor tudi ob nedeljah dopoldan.

Se priporočam,

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd.

Tel. ENdicott 3426

VAŠ KANDIDAT ZA COUNCILMANA 23. VARDE

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS
WOLFF HEATING CO.

GREJNI INŽENIRJI

Gorak zrak, para, vroča voda, plin, olje, air conditioning. — Popravljamo vse vrste furneze in boilerje.

NOBENE GOTOVINE TAKOJ, PLACATE V TREH LETIH

Urad in razstava vseh predmetov na

715 E. 103 ST. GLENNVILLE 5215

Vprašajte za našega zastopnika — Štefan Robash

ZENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

Ta kupon in 75¢ je za vstopnino dveh oseb na petkovo zabavo v dvorani cerkve sv. Vida, točno ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢